

Kan jeg gå i barnehagen i dag?

Dette heftet er utarbeidet i samråd med kommunelegen og helsestasjonen for å hjelpe foreldre og personale med hvordan vi skal forholde oss når barna blir syke.

Informasjon til foreldre som har syke barn

Du kommer sikkert mange ganger til å stille deg selv spørsmålet:

« Er mitt barn friskt nok til å være i barnehagen?»

Hensikten med denne brosjyren er å gi informasjon som gjør det lettere for foreldre å svare på dette spørsmålet. Det som er viktig er å gå utifra barnets behov, det er ikke foreldrene eller personalets behov som skal avgjøre om barnet skal være hjemme eller ikke. Hvis alle foreldrene prøver å følge retningslinjene, vil alle barna bli mindre utsatt for smitte og de vil lettere unngå å bli syke.

Rådfør deg gjerne med personalet når du er usikker, er personalet usikker, kan det være lurt å ta kontakt med lege eller helsesykepleier.

Sykepenger ved barns sykdom

Det er folketrygdloven som til enhver tid regulerer hvilke rettigheter man har ved barns sykdom.

Foreldre som har omsorg for barn under 12 år har rett til sykepenger under fravær fra arbeidet når barnet er sykt. Retten gjelder til og med det året barnet fyller 12 år.

Sykepenger gis for inntil :

- 10 dager per kalenderår
- 15 dager per kalenderår hvis du har omsorg for mer enn to barn
- 20 dager per kalenderår hvis du har omsorg for kronisk sykt eller funksjonshemmet barn
- 20 dager per kalenderår hvis du er alene om omsorgen
- 30 dager per kalenderår hvis du er alene om omsorgen for mer enn to barn
- 40 dager pr kalenderår hvis du er alene om omsorgen for kronisk sykt eller funksjonshemmet barn

For å få utvidet rett til sykepenger på grunn av omsorg for et funksjonshemmet eller kronisk sykt barn, må du innhente forhåndsgodkjenning fra NAV.

Sykepenger ved barns sykdom utbetaler vanligvis av arbeidsgiveren. Arbeidsgiveren kan kreve refusjon av NAV i henhold til gjeldende regler.

Du kan være fraværende inntil tre dager uten å fremlegge legeerkløring om barns sykdom. I motsetning til hva som gjelder ved egen sykdom, stilles ikke krav om to måneders ansettelsesforhold før det foreligger rett til å benytte egenmelding. Det er tilstrekkelig med fjorten dagers ansettelse. Vær oppmerksom på at egenmeldingsretten ved små barns sykdom gjelder fraværsdager og ikke kalenderdager som ved egen sykdom.

Smittefare

Man vet at mange infeksjonssykdommer smitter mest akkurat før og like etter at sykdommen har brutt ut. Ofte har baret derfor allerede smittet sine lekekamerater når det oppdages at barnet er sykt. Det kan derfor ansees som unødvendig å holde et barn hjemme med tanke på smittefaren.

Infeksjoner forårsaket av bakterier

Her kan det medføre at barnets allmenntilstand blir mer påvirket enn ved virusinfeksjoner. Barnet kan behøve behandling av antibiotika. I disse tilfellene er det best at barnet er hjemme noen dager, dels pga den nedsatte allmenntilstanden og dels fordi todagens antibiotikabehandling gjør barnet smittefritt.

Virusinfeksjoner

De fleste infeksjoner som barn har er forårsaket av virus. Virusinfeksjoner smitter som regel mest før og like etter at symptomene har oppstått. Utifra smittefaren alene, er det altså liten grunn til å holde barnet hjemme. Det som avgjør om barnet skal være hjemme eller ikke er allmenntilstanden.

Vurdering av allmenntilstand vil alltid måtte basere seg på foreldrenes skjønn. Som hovedregel bør barnet være friskt nok til å kunne delta i normale aktiviteter i barnehagen.

Noen råd om vanlige symptomer

Allmenntilstand

Forandringer i allmenntilstanden er ett av de sikre tegn på sykdom hos barn, som for eksempel:

- Barnet virker sykt og er ikke slik det pleier
- Barnet orker ikke å sitte, men henger med hodet
- Barnet orker ikke å snakke
- Barnet orker ikke være oppe å leke – selv i korte perioder
- Barnet vil ikke drikke
- Barnet har nedsatt appetitt
- Barnet kvikner ikke til, selv når de får febernedsettende
- Barnet sover urolig.

Feber

Feber skyldes vanligvis en infeksjon forårsaket av virus eller bakterier. Barnets temperatur måles i endetarmen og som feber regnes morgentemperatur over 37,5 og kveldstemperatur over 38.

Noen barn har litt høyere temperatur enn dette, og dette er normalt for dem. Man merker ikke noe på dem. Et barn med feber bør være lett kledd, og oppholde seg i et ikke for varmt rom, og få rikelig med drikke.

Hjemme? Barn med feber skal være hjemme. La barnet ditt få **en feberfri dag** hjemme før det vender tilbake til barnehagen.

Hoste

En del barn får lett hoste i forbindelse med vanlig forkjølelse. Dersom barnet ikke virker sykt, kan det gå i barnehagen som vanlig. Hoste kan forverres ved fysisk aktivitet og man bør derfor holde seg orientert om hvordan barnet greier dagen i barnehagen. Ved langvarig hoste bør barnet bedømmes av lege med tanke på eventuell allergisk årsak.

Hjemme? Et barn med hoste, men uten feber og med god alømenntilstand kan være i barnehagen

Vondt i halsen

Når man har vondt i halsen skyldes det en infeksjon i svelget. Små barn kan ikke alltid fortelle når de har vondt i halsen. Tegn på infeksjon kan være at barnet ikke vil drikke, spise eller har feber. I blant forekommer breknings, magesmerter, og noen barn sikler. Dersom barnet har vondt i halsen og i tillegg feber mer enn et par dager, kan det være spørsmål om en bakteriell infeksjon forårsaket av straptokokker. Du bør da oppsøke lege med barnet ditt. Streptokokker kan i blant gi plagsomme epidemier blant barn; gi derfor beskjed til personalet dersom barnet ditt har en slik infeksjon.

Hjemme? Etter to dagers antibiotikakur skal barnet være smittefri, og kan gå tilbake i barnehagen hvis det er feberfritt og orker å delta i gruppesamværet sammen med de andre barna.

Forebygging av ulykker

Ulykkesstatistikken viser at barn i den tiden det er i barnehagen er utsatt for færre ulykker enn andre barn. Det stilles strenge krav til sikkerhet og kontroll av lekeapparater og annet utstyr i barnehagen.

Tenk på dette for å forebygge:

- Barnet bør ikke ha lange skjerf eller dusker på klærne. Det er da en viss fare for at plaggene kan sette seg fast og barnet bli kvalt
- Unngå hetter dag disse kan skygge for sikten til barnet når det skal snu seg.
- Barnet bør bruke hjelm på skøytebanen, i akebakken og da det sykler (på to hjul)

Barn og kulde

Hver vinter melder spørsmålet seg:

«Skal barnet være ute når det er så kaldt – og hvilken temperaturgrense gjelder?»

Det settes ingen nedre grense for antall grader for utelek, men det må tas hensyn til env vind, barnets alder, osv. I våre barnehager er målsettingen at barna skal ut hver dag.

Noen barn får tørr hud på vinteren, unngå å vaske ansiktet mer enn nødvendig slik at hudens egen beskyttelse mot uttørking beholdes best mulig.

Medisiner i barnehagen

I spesielle tilfeller kan det være helt nødvendig at legemidler gis i barnehagetiden. For disse situasjonene har barnehagen utarbeidet «retningslinjer for legemiddelbehandling i barnehagen»

Barnehagen gir kun livsnødvendige medisiner. Vi gir ikke hostesaft, antibiotika, neseppray, øyedråper etc.

SYKDOM	Inkubasjon/ smittemåte	Smitter hvor lenge?	Symptomer	Foreldreansvar - fravær	Barnehagens ansvar	Anbefalinger ved utbrudd i bhg. (To eller flere tilfeller)
Barnemark	Varierer når symptomer oppstår.	Inntil behandling er startet	Kløe i endetarmsåpningen. Små mark kan ses i endetarmsåpningen og i avføringen om morgenen.	Kan gå i barnehagen når behandlingen er startet. Hele familien behandles.	Hansker ved bleieskift.	Ved flere tilfeller bør ekstra nedvask av stello- og toalettområde iverksettes.
Brennkopper (Gruppe A- streptokokker eller gule stafylokokker	4 – 10 dager. Direkte og indirekte kontaktsmitte.	Inntil 1 – 3 etter at behandling er startet.	Starter med væskende sår i ansiktet og hender. Ravgul væske kan sive ut. Bli etter hvert skorpebelagte.	Holdes hjemme til smittefri. Dvs. til det ikke er fare for at væske lenger siver ut. Små sår kan dekkes til.	Hansker ved bandasjeskift. God håndhygiene.	Skjerpet hygiene. Systematisk håndhygiene. Daglig vask av leker. Engangsutstyr ved stell. Desinf. av kontaktpunkter.
Diarè med eller uten oppkast.	12 – 48 timer. Nædråpesmitte og kontaktsmitte.	Avhengig av hvilket smittestoff som er årsaken.	Hyppig, tynn avføring og/ eller oppkast og smerter. Dårlig allmenntilstand.	Holdes hjemme i 48 timer etter siste diarè/ oppkast.	God håndhygiene, engangskluter for daglig vask av leker o.l. bruk såpe og vann.	Kontakt kommuneoverlege. Daglig desinf. av kontaktpunkter, leker osv. Infoskriv.
«Løs mage».	Ikke smittsomt.		Normalt med variasjon i konsistens på avføring. OK allmenntilstand.	Være sikker på at allmenntilstanden er god.	Gi rask beskjed til foreldre om allmenntilstanden endrer seg/ blir dårlig.	
Forkjølelse/ øvre luftveis- infeksjon	Avhenger av mikrobe. Kontakt-, luft-, og dråpesmitte.	Avhengig av hvilket smittestoff som er årsaken.	Ofte høy feber, redusert allmenntilstand, tett og rennende nese, vondt i halsen, hoste, smerter i øret	Holdes hjemme ifht. allmenntilstand og råd fra lege. Antibiotika vanligvis unødvendig.	God håndhygiene. Hyppig vask av leker.	Kontakt kommuneoverlege for råd og veiledning.
Hodelus	1 -12 uker. Direkte eller indirekte kontakt.	Inntil behandling er gjennomført.	Små, hvite egg i hårfestet. Kløe i hodebunnen (sent symptom).	Kjøp reseptfritt lusemiddel og lusekam på apoteket. KUN den med lus skal behandles!	Vaske sengetøy, felles lånetøy og stellområde. Henge opp informasjon.	Alle foreldre tar med tøy hjem for vasking. Viktig at alle, inkl. personalet sjekker seg for lus. Ellers ingen tiltak. Lusekampanjer.
Hånd- og fot - munnsyke	Ca. 1 uke. Kontaktsmitte og nædråpesmitte.	Smitter i startfasen av sykdommen og til blemmene kommer.	Feber, redusert allmenntilstand, dårlig matlyst, sår hals. Utslett (blemmer i munn, på tunge, håndflater og fotsåle).	Barna kan være i barnehage så lenge allmenntilstanden tilsier det.	God håndhygiene. Vaske stellobordet etter hvert barn.	
Influenza	1-3 dager. Dråpe- og kontaktsmitte.	3-5 dager fra symptomstart.	Høy feber, hodepine, tørrhoste, sne, muskelverk og slapphet.	Hjemme i 5 dager ved bekreftet influenza, ellers avhengig av allmenntilstanden.	God håndhygiene. OBS! Barn under 2 år!	Skjerpet hygiene hvis flere tilfeller.
Skabb	Dager til uker.	Inntil startet behandling.	Kløe på kroppen, hender, armer og ben. Spes. på natten	Oppsøk lege! Hele familien behandles. I barnehagen igjen når beh. har startet	OBS! Andre barn. God håndhygiene.	Kontakte kommunelegen for råd og veiledning.

Kikhoste	7-10 dager. Nærdråpesmitte.	I ca. 3 uker fra symptomdebut eller inntil 5 dager etter påbegynt antibiotika-behandling.	Langvarig og kraftig hoste med karakteristiske kikeanfall etterfulgt av brekninger.	Barnet bør være hjemme i 5 dager etter igangsatt behandling. Allmenntilstand og legen vil avgjøre. Informasjon til barnehagen er viktig!	Vaske leker og leker etter prosedyre.	Kontakt kommunelege. Vaksinasjon av uvaksinerte barn
Meslinger	10-14 dager. Luft- og dråpesmitte. Svært smittosomt!	Fra symptomstart til 5 dager etter opptreden av utslett.	Feber, hoste, snue, lysskyhet. Utslettet begynner vanligvis bak ørene og sprer seg raskt til hele kroppen.	Tilbake i barnehagen tidligst 5 dager etter opptreden av utslett dersom allmenntilstanden ellers er god. Informasjon til barnehagen!	Vaske leker og kontaktpunkter etter prosedyre. Kontakte kommunelegen og følge rådene.	Kontakte kommunelegen. Vaksinasjon av uvaksinerte barn.
Mycoplasma	1-3 uker. Nærdråpesmitte og kontaktsmitte.	8 dager før sykdom – 2 uker etter debut.	Snikende start med feber, hodepine, sår hals og heshet. Ofte langtrukket forløp i 3 – 4 uker.	Tilbake til barnehagen når allmenntilstanden tilsier det.	Viktig med god håndhygiene og hoste-nysehygiene.	Kontakte kommunelegen for råd og veiledning.
Vannkopper	2-3 uker. Luftsmitte og kontaktsmitte.	Ca. 1 uke før utslett til utslettet tørker inn.	Feber, små, væskefylte blærer, særlig kropp og hode. Kløe.	Kan tilbake til barnehage når utslettet har begynt å tørke inn. Info til barnehagen.	Informasjon om smitte. Beskytte gravide.	Kontakte kommuneoverlege for evt. vaksinasjon av uvaksinerte kvinnelige ansatte.
Øyekatarr	1-2 dager. Direkte eller indirekte kontakt.	1-14 dager.	Materie, eventuelt puss i øyet.	Kan gå i barnehagen, men ved rikelig pussdannelse bør barnet holdes hjemme inntil pussdannelsen har avtatt. Lege bør oppsøkes.	God håndhygiene.	

Barn kan komme i barnehagen ved følgende tilstander om allmenntilstanden er god:

4. barnesykdom, 5. barnesykdom, munnsår, mollusker, mononukleose, loppebitt, veggdyrbitt, vorter og RS-virus.

Retningslinjene er godkjent av Kommunelege Arne Skogholt 2022